

ISBN

International Standard Book Number

Avsikten med standardboknummer är att ge en publikation en unik identitet. ISBN kan i princip tilldelas alla publikationer av monografisk karaktär som är utgivna för allmän spridning. Även privatpersoner med egen utgivning kan ansöka om ISBN. Bibliotek och bokhandel har på flera sätt stor nytta av att det material de hanterar är ISBN-märkt. ISBN är inte obligatoriskt. Numret ger inget upphovsrättsligt eller annat juridiskt skydd. För att skydda sitt förlagsnamn eller kontrollera om det är upptaget, kontakta Bolagsverket. I Sverige administreras systemet med standardboknummer av Svenska ISBN-centralen, Kungliga biblioteket.

Exempel på typer av monografiska publikationer som ska tilldelas ISBN:

- Tryckta böcker och broschyrer
- Punktskriftspublikationer
- Kartor
- Utbildnings- eller instruktionsfilmer
- Ljudböcker och e-böcker på fysiska bärare eller nedladdningsbara på internet
- Digitaliserade kopior av tryckta monografier

CD, DVD m.m. under förutsättning att innehållet kan sägas motsvara innehållet i en bok. Ges de ut i kombination med en tryckt publikation får hela paketet ett och samma nummer. Då delarna kan fungera självständigt kan man tilldela varje del ett nummer.

Exempel på typer av publikationer som inte ska tilldelas ISBN:

- Musiktryck/noter
- Musikinspelningar
- Fortlöpande resurser (tidningar, tidskrifter)
- Spel
- Konstblad och konstmappar utan titelblad och text
- Enskilda firmors kataloger, prislistor, bruksanvisningar
- Teater- och utställningsprogram
- Almanackor och kalendrar
- Formulär
- Personliga dokument som t.ex. cv eller personlig profil

Olika utgåvor

Olika produktformer av en publikation (t.ex. inbunden bok, pocketbok, braille, ljudbok, e-publikation) kräver separata ISBN. En e-boks olika format skall i regel tilldelas separata ISBN. Se Riktlinjer för tilldelning av ISBN till e-böcker på ISBN-centralens hemsida. En skrift utgiven i flera språkutgåvor ska också tilldelas separata ISBN.

Ny upplaga (utgåva)

Om en ny utgivning av en publikation innebär förändringar som t.ex. ny sättning, ny bindning, ändrat format, större eller mindre omarbetning, nytt nummer i serie eller nytt förlag, kräver detta ett nytt ISBN.

Ny tryckning

En oförändrad tryckning d.v.s. ett tilltryck av ytterligare exemplar från samma sättning skall inte tilldelas nytt ISBN. Rättelse av eventuella stavfel, nytt tryckår och pris betyder inte att utgåvan är förändrad. Ett tilltryck av en publikation med tidigare 10-siffrigt ISBN skall tilldelas det motsvarande 13-siffriga numret. På vår hemsida kan du konvertera enstaka nummer från 10 till 13 siffror.

Ansökan och tilldelning av ISBN

För att erhålla svenskt ISBN måste utgivaren ha en svensk utgivningsadress, detta oavsett till vilket land man ämnar sprida publikationen. Utgivare som uppfyller detta krav kan ansöka om ISBN via vår hemsida. ISBN är kostnadsfritt. Utgivare med regelbunden utgivning (t.ex. förlag) får en förlagsbeteckning med ett antal tillhörande titelnummer. Förlaget sköter självt numreringen av sina publikationer efter den lista de fått från ISBN-centralen. Utgivare med enstaka eller sporadisk utgivning (t.ex. företag, föreningar, privatpersoner) tilldelas endast enstaka ISBN. Vid annonsering och i liknande sammanhang bör såväl bokstäverna ISBN som de 13 siffrorna redovisas.

Numrets uppbyggnad och placering

Ett ISBN skall alltid inledas med bokstäverna "ISBN" när det trycks i publikationen. Själva numret innefattar fem delar/element som åtskiljs med bindestreck eller mellanrum enligt följande exempel:

ISBN 978-91-7000-150-5

1 Prefix – alla ISBN inleds med prefixet 978

2 Områdesbeteckning – för nationellt, geografiskt eller språkligt bestämda områden (ex: 91 = Sverige)

3 Förlagsbeteckning (ex: 7000)

4 Titeltbeteckning (ex: 150)

5 Kontrollsiffra (ex: 5)

Ett ISBN kan användas endast en gång och utgör en identifikationsbeteckning för själva boken. Först och främst ska ISBN tryckas i bokens inlaga (helst på titelbladets baksida eller, om detta inte är möjligt, nedtill på titelbladets framsida), dessutom utvändigt (på baksidan av omslaget och/eller på bakre pärmen längst ned). Om inbindningen av boken gör det svårt att trycka numret på omslaget kan det utelämnas där.

Streckkoder

Streckkodssystemet har tillkommit för att skapa en standard för varuhantering i handeln. Det 13-siffriga ISBN:et är identiskt med GS1:s artikelnummer GTIN-13 (EAN-13). Artikelnumret uttrycks med en streckkod för att bli maskinläsbar. Om du eller ditt tryckeri inte kan framställa streckkoder ber vi dig kontakta en streckkodsleverantör. För mer info om streckkoder – kontakta GS1 Sweden www.gs1.se

Andra standardnummersystem

ISSN (International Standard Serial Number) är en nummerserie som tilldelas fortlöpande resurser, d.v.s. tidskrifter, dagstidningar, årsböcker. Vissa seriella publikationer kan ha både ISSN och ISBN. Kontakta ISSN Sverige på Kungliga biblioteket för mer information. Telefon 010 709 30 95
ISMN (International Standard Music Number) identifierar musikaler. ISMN administreras från Svenska ISBN-centralen.

URN:NBN (Uniform Resource Name: National Bibliographic Number) är en unik och permanent identifikator för elektroniska resurser på nätet. Svenska ISBN-centralen administrerar URN:NBN.

Svenska ISBN centralen

Från vår webbplats kan du bl.a.

- Ansöka om ISBN
- Söka i förlagsregistret
- Ändra dina förlagsuppgifter
- Konvertera dina ISBN från 10- till 13 siffror
- Informera dig om nyheter i ISBN-systemet

Kungliga biblioteket

Kungliga bibliotekets (KB) uppdrag är att som Sveriges nationalbibliotek främja svensk forskning, vetenskap och svenskt kulturliv. Det gör KB genom att samla, bevara och tillhandahålla det svenska trycket och förvärva utländsk litteratur, framställa nationalbibliografiska produkter och genom att stödja svenskt biblioteksväsen med centrala insatser.

Pliktexemplar

Anmälan till ISBN-systemet innebär inte att utgivaren behöver skicka in publikationer till Svenska ISBN-centralen. Enligt lagen om pliktexemplar har Kungliga biblioteket och sex av landets universitetsbibliotek rätt att utan kostnad erhålla ett exemplar av varje skrift som ges ut i Sverige. Trycks publikationerna av ett svenskt tryckeri skall tryckeriet sköta pliktleveransen, i andra fall (tryckning utomlands, via trycksaksförmedlare eller egen tryckning) är utgivaren leveransansvarig.

För ytterligare information:

Kontakta Svenska ISBN-centralen
Tele 010-709 30 90 (vardagar 9–12)
E-post: isbn@kb.se
www.kb.se/isbn